

1925 чылда	Өртөз
үндөзилеттинген	2-көл

СОФИЯ, сентябрь 18. (СЭТА). СЭКП ТК-нун Чидгине секретары эш Л. И. Брежневтин БКП Төд Комитетинин Бирги секретары, БУР-нун Куруче Чөвүлелинин Даргазы эш Т. Живков-биле чүрөктү ханызындан найыралдыг беседазы Болгариянын Коммунистг партиязынын Төл Комитетинге болган.

ТК-ның Политбюро кежигүчү-
БУР-нун Министрлер Чөвүл-
лениң Даргазы эш С. Тодоров,
Болгариянын өскө-дээ партия
болгаш күрүнө аймакдагы-
чылары. Л. И. Брежневти үдөп
чоруур кишилер олуршкан.
Л. И. Брежневке бедик шан-
налды тылсырынны үезинде
Т. Живков чүбө чүгүзгөдөн.

Районнар	План тонна-биле	Дужагааны тонна-биле	Хуузу
Чоён-Хемчик	334	1232	24
Эраин	5	23	
Бай-Тайга		52	40
Бармын-Хемчик		62	10,3
республика	2056	35712	44,1

кретары, бистия хувдлул
болгаш ывак эжывас, өянүү-
вас болгаш акымыс Леонид
Ильич Брежневке Болгария
Улус Республиканың Маады-
рының Алды сылдызы бол-
гаш Георгий Димитров орден-
ни тыпсыр бедик алдар менээ
таварышканынга сеткил ха-
нып база аажок өөрүп тур
мен.

Силерге Болгария Улус Республикасында Маадридинин адин тымысканы-биле хос-баштыр бо байырлардыг бол-гап сажып-сеткип кудуртукчу-кунуг минутада Болгария-нын Коммунисттер партиязы-нын Топ Комитетинин, Болгария-нын Улус Республикасын Күрүө Чөвүлелинин болгап чаа-сазын, болгар коммунистер-нин болгап болгар улустун мурунчадан база болумчун хуумда Силерге база катан ачк-тунамалыг бауу-биле бай-лашкыг болгап, бүтүс ачк-гыш-сеткидик сайгымалдыг Силерге калкышылды. Совет Эмгекчилер күтүзү болгап аадары, совет улустун чагай чорун болгап аас-кежиги, социализм чурттарнын чекет-телиминики, бүгү-яйта чыг-намызды быкылганы, комму-низмни улуг идеяларынин тикелестег дээш Силернин теугүдү бедик чагай ажил-чорудууларга ээртисини күтүп болгап чаа-чаа кайгам-чыктаг чөвүлелиненин кү-зөри мено оша өөрүчүдүр, эгир Леонид Ильяв!

Байыр чегилер тур мен!

Т. Живковдү чугаазын дим-пигит үргүрүлгөдөш адашк чакашкынары-биле уткаш.

Чыгымтаннарын чылым-биле ле уткашын, СЭКП ТК-нын Чигиле секретари Л. И. Брежнев харыс сош ап чүвө чугаагаш.

СОФИЯ. (СЭТА). БКП Төп Комитети. БУР-нуң Күрүм Чөвүлели болгаш Министрлер Чөвүлели Болгарияда найыралчы аян-чорук кылып турар БУР-нуң Маадыры—СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневке алдар кылдыр сентябрының 18-те үлүг хулапп алышкын кылган.

Хүлээн алшымшигтаа багшарган: БКП ТК-ийн Бирги секретари, БҮР-нүүн Күрүнэ Чөвүүлэнийн Дагзын эш Т. Жыяков. Болгарийн Чэр ажылдыг Улусту Эвэлдэнийн секретари. Ада-чирт фронтунуң Национал чөвүүлэнийн дагзын БҮР-нүүн Күрүнэ Чөвүүлэнийн Дагзынын бирги ораакчыны эш Г. Трайков. БКП ТК-ың Политбюро кижигүнү, БҮР-нүүн Министрлер Чөвүүлэнийн Дагзын эш С. Тодоров. БКП ТК-ың Политбюрозууң кижигүшери болташ кижигүнэ кандидаттар. БКП ТК-ың секретарьлары, министрлер, эртемчин, культурандык болташ уран чүүүлдүг ажылдакчылары, Болгар улусу армиянын генералдары болташ офицерлери, хей-зинги база аныктар организацияларынын төлээкчилери, дипломаттыг тал-чэрлериниң кижигүнери.

Т. И. Брежневти үдөл чорур албай кижилери хүлээн алшымшигтаа багшарган:

ССР-нүүн болташ БҮР-нүүн күрүнэ жиннерин күстөкчө.

Хүлээн алшымшык чүрөктүн ханызындан найрадыг байдалга эртокчө.

(СЗТА).

Соңгукчулар-биле ужуражышкын

ССР-ийн Дээд Сөвдийн Эвлэлийн Сөвдийн Хамгаалалтын № 409 сонголт ороогчид талаарх ажил нь депутатийн хандлагыг СЭНН Тыва оёомуунд бири секретарь Грогори Чоодусын Шириний ба Мотун-Тайга районун ажилчид чонларыг ухуушсан.

Сонгучууд тээвээлчидийн сонголд мурнуунд хуралдыг илтээлд депутатид хандлагыг бүтээртгирч кижик - СЭНН-ийн Мотун-Тайга районумунд бири секретарь О. Н. Шагдыр-оол илтээлд кылтат, районун ажилчидыг чуртунд дээд органдын сентябрь 30-д сонголдта ухуушур күүл-ажылдыг палымчид, иштэ уламчыл турарын дундхынтат. ССР-ийн Дээд Сөвдийн депутатид хандлагд эш Ширинийн ажил-чордуугадын дээртгирч чутгаалсан, коммунистерийн болшат партия кижиг эвстериин буулгалс блогуунд хандлагыг дээд бадмашаахыгын чадгис кижиг дег бээрнээг сонгучуударын кийргивар.

ССР-ийн Дээд Сөвдийн депутатид хандлагд эш Г. Ч. Ширин чамалчланарын мурнуунд чуте чутгаалсан.

гү өг-бүдөвистин ажалы чыңары-биле кады боттарымызга дайыннарарымыз бүгү шапкыттыг дименинишияна-нерия тийлеп эртпишаан, боттарымызга адаларымызга револютуг чаалап алышы (Уланчызы 2-ги арында).

ССРЭ-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНДА

ОРДЕН-БИЉЕ

дар — Чөөн-Хемчик район-
нун СЭКП-ннң XXII съездиз
аттыг совхозунуң саанычы.
Мурузуна Байырланович
Ондар — Чөөн-Хемчик район-
нун «Сүт-Хөл» совхозунун
хойжузу.
Доржу Аныявович Ооржак

ЛЕНИН ОРДЕНИ-БИЛЕ

ОСКР-ийн 30 жилий атгий сох-
хоузууц хойжуу.
Салчак Наадын-Хөөсөл-
Оскур — Бай-Тайга району-
уц «Мурпакчы» колхозууц
хойжуу.
Мария Карнаковна Оюи —
Кодэ ажил-агий дуржула-
станцизыны саанчызы.

ОКТАБРЬ РЕВОЛЮЦИЯЗЫ
ОРДЕН-БИЛЕ

Галина Ивановна Набундук
— Бий-Хем районунуң «Кызыл
тараачын» колхозунуң саая-
чызы.

Нила Сергеевна Пономаре-
ва — Көк-Тей совхозтуң
куш аскаачызы.

Зинаида Сергеевна Реодько
— Таңды районунуң СССР-ий
50 чылы аттыг совхозунуң
сааячызы.

Монгуш Кочукаевич Сагаал
— Ууг-Хем районунуң «Ак-

турту союзкузуну хойкузу;
Шукур-Сапар Адияева Саламат— Каа-Хем районунд;
Октябрь 14 жылы» колхозу-
зуну сааныны.

Начатк Савичевин Санчат-
Тес-Хем районунд «О. Шы-
на» союзкузуну хойкузу.

Дикент-оол Кызыл-оолотук
Сарыгалар— Барылым-Хемчи-
районунд «Шектор» союзу-
зуну ишек кадарчыны.

Джигит Даматчи Сарыгалар
районунд
«Адам-Маадир» союзкузуну
хойкузу.

Иван Петрович Сафонов—
Танды районунд «Революция-
нын чабышкы» колхозу-
зуну хойкузу.

Сергей Чыгыл-мысвия Се-
ден— Огур районунд «Тор-
галь» союзкузуну директору.
Баддар-оол Донгаконит Се-
дин— Улуг-Хем районунд
Иддаров аттыг союзкузуну
хойкузу.

Валентина Николаевна Со-
ломенихина— Танды район-
унд «Революциялык ча-
бышкы» колхозу-зуну саа-
ныны.

Татмаан Кеңденеова Соля-
Барылым-Хемчи районунд
«Барыш» союзкузуну хойку-
зу.

Дамчин Доржуевич Суму-
— Эриг районунд «Комму-
низмге орук» колхозу-
зуну хойку бригаданын брита-
ды.

Дамын Буудышев Тай-

— Мөңгү-Тайга району
«Маттын» колхозунун
бойунан;
— Лодой-оол Давыдов Толоон
Тайги районун «Заргес»
колхозунун койжун;
— Хуан-Кара Ламазаскыя
Мөңгү-Тайга району
«Маттын» колхозунун
бойунан ишек катарынан;
— Базар-Аюу Хомукш
Вань-Хэтин району
«Хуан-Хэаа» колхозунун кой-
жун;
— Чооу Чааваат Хуурал
Тес-Хем районун
«Тес-Хем» совхозунун кой-
жун;
— Кыргы Созаанов Чат-
тун — Улут-Хем районун
«Улут Хура» колхозунун
бойунан катарынан;
— Орусей Епатов Чооу
«Ара-Хаа» совхозунун кой-
жун;
— Базар-оол Доиканов Ша-
тун — Улут-Хем району
«Улут-Хем» совхозунун
бойунан бригаданын брига-
ды;
— Соня Шокулаев Шма-
тун районун «Мөрө»
колхозунун койжун;
— Бадь-Хөө Сатчи-Миднов
Инаал — Зрия районун
«Ара орук» колхозунун ты-
ямынан;
— Серин-оол Хертековт Эро-
н — Бай-Тайга району
«Бай-Тайга» совхозунун кой-
жун;
(Уявчымз 2-ги арымна).

ЭШ Л.И. БРЕЖНЕВКЕ БЕДИК ШАҢНАЛДЫ ТЫВЫСКАНЫ

Экономика

темазынга

МАЛ АЖЫЛЫНЫҢ ЧУГУЛА КУРЛАВЫРЛАРЫ

II.

Көзгө ажал-агыйын ажал-ишчилери база бир чугула адырып — мал ажылынын продукттуу белилерин кула- лавырып ажалдагы кирип турар.

1972 чылдын дөркү кыралында болгон 1973 чылдын бирги чартында мал ажылынын продукттарын бугурун болгон белектерин көздөй даш Бугу-эвиледе социали- стик чарыкынын түнелдерин үндүргөн. СЭКП Топ Комитети- нин, ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин, Профсоюздар Эвилелеринин Бугу-эвиледе Топ Чөвүлелинин болгон ВЛКСМ Топ Комитетинин доктаалында мал ажылынын ажалдагы- ларынын, көзгө ажал-агыйын бүтү ажал-ишчилерин эрес-шудургу ажал-ишчиле белек үнелдеп берген. Чарык- ка тилектер — эвилелешкен болгон автономия рес- публикалар, крайлар, областар, национал округтар болгон районнар — кызыл тукар-беле болгон акша шаңналары- биле шаңнаткан.

Мал ажылынын хөгжүлдө малдын чем баазындан улут чергеге хамааржы билиндир болгон. Мал чечери тарып өстүрүр шөлдерин унш-дүшүктүр белек, чайгаар бүт- кен ситен шөлдерин болгон оларларын экижир, суггары- галыг културтур оларларын тургулар, мал чечерин белек- кэринин болгон сайырадып ажалдагы кылырын деп- шилегил технологиянын непердерин — ол чугула айтыры- ны шитирдөөринин үнелерин аргалары ындаг.

Малдын чик өркөчүлгө чечеринин кайтамчык улут үнөр дөзү болза чайгаар бүткен шыналарын, ситен шөлдерин болгон оларларын экижирлер болур. Минек об- ластын Лобань районунун «Червоная смена» колхозунга тудаланган черлерин кадырганы мал чечи тарып өстүрүр черлерин калыбарты, чамык кезин суггарыгалыг 600 гек- тар културтур оларларын тургулар арганы берген. Бу чы- лын ситен унш болг дег черлерге минералыг болгон органиктик суук чечимчилегилерин үндүрүр токкен. Ситен шөлү болгон өркөчүлгө продукттуу ийи ажал катат улгатаган. Суук өркөчүлгө чечимчилек черин гектар буру- уз, чижээлөргө, ийи кезилерин үнелде 30 центнерден эвөөш аес мал чечи единицаларын берип турар.

Мал чечинин хөгжөдө болгон шынары ону бугурунун технологияны-биле холбоалыг. Чаа, депшилелги технологи- нын дуааы-биле белектерге улам холуугат чечер арбын болур. Чижээ, сенаж белектери ситен ылдыр анал белек- кэринге болдогар, чечир, холуугат бугурулдерин чиди- рин 2-2,5 катат кызылар. Шөлүн едилгизиле мал чечерин алары көзүдөр, оларын бот-үнөш чигээр. Бе- лек болгон өркөчүлгө холуугат бугурулгө үнштерге хөгжөр артар. Депшилелги технологияны улам-на калба-биле чүдүлүктүрүр бар чылды. Бугу-эвиледе автономия рес- публикаларын ажал-агыйында сенажы, витаминиг ситен да- лганы болгон өркөчүлгө чечерин бо чылын эртек чылда- зылап хойну белеканы.

Мал ажылынын продукттарын бугурунун көзүдөйле малдын чичи чечерин болгон ажал тездери, малчылар- нын күш-ажылын эки организастары улут үжүр-дуаагы. Москва областын Кликин районунун «Ленинец» колхозунда бугу фермалар беш ажал чыгарадуу ийи ажалелги график бугулар болгон малчыларын күш-ажылы хуваа- далыг ажалдан турар. Күш-ажылы организастарынын чаа хевирине шилчилешин сүт салдааны көзүдөй, центер продукция бугурунине чарыгалдарын кызылар арганы берген. Сүтүг мал ажылында ажалдагычардан 26 кижин кызырган, күш-ажылын бугурукчулду ортумаа-биле 30 хуу бедөш.

Мал ажылынын продукциянын бугурунун оваа көзү-ү- биле көзүдөй, күш-ажылын болгон акша-хөргилерин чарыгалдын кызыларга бугурунине мөөнөз, специализа- ция, механизастар болгон автоматчылар арганы бер. Ол дээрге аларын хөгжүдөрүнүн кедилг оруу, көзгө ажал- агыйн өркөч-техниктиг депшилелги кол угланышыны- рын бирээш.

Улетпурдү үнелерге мал ажылынын продукттарын бугу- дүрүнине кайтамчык улут артык күштери ССРЭ-нин Күш үлөтүрү арделелинин специализастаан улут ажал- агыйларын дүрүлүктүрүр ийде болуп турар. Ол дээрге, кол фонддарын эи-не үр-үнелелг ажаллаары, продук- ция бугурунине өстүрүнине белек темпери, бугу чылды дүрүлүктүрүр ол продукцияны бир дески хөгжөдөй алыр, күш чуургаларын, эдилдин бот-үнөш үргүлүг чигилди турган, күш-ажылын бугурукчулун алыа улгатырары, адырын оругалыг болур белидери-ди. Эртек чылын Күш үлөтүрү арделелинин системанын ажал-агыйлары 1965 чылдында деннээр чуургалары беш катат болгон күш эдил дөт ажал катат хойну бугурун. Адыры улөт- пурдү үнелерине шилчилешин чүтө продукция бугурунине кыла көзүдөй аес, хары шынар көргүзүлгө баа белек, ычанганш бугурулгө ажал-агыйын белидери арганы берген.

Көзгө ажал-агыйын интенсификация, специализа- ция хандалары, советастар, колхозастар бугуруш- кун концентрияанын өзүдөш оларны арелеп башкара чорукту сайыраганжыларын негед турар. Москва чогуу- нын, Ленинград, Вологда, Ростов болгон чурутту өркөчүл- га областтарын дыка хой ажал-агыйларнда арелеп башка- рарынын чаа — нех хевирин непердөр, бо тапарылга советастар сайыларын дүжүргөн. Бригадаларын болгон фермаларын дүрүлүктүрүр ажал-агыйларын специализа- цияны шууг чалгырт. Цех хевирине шилчилешин совета ажал-агыйын иштики адырлары кызыларган, арелеп башкара ажалдагычар штаты эвөөш. Специализирин — агрономарын, инженерлерин, зоотехниктерин ролу бедөш. Олар боттарынын дехтерине бугурулгөи эдилтүг организаачылары апарган. Он үнелерине ажалдагы чүс гектар чер бугурунине онааштыр нити продукция бугурун дыка өскөн.

Эргелеп башкарылганы сайыраганжылардыг дис- пetchер албанын ролун дугайын ошалаа чугалаа чо- гуур. Эргелеп башкара системанын специализастаан кезеа болур ол албан чери ам 3 муң ажал советастар болгон колхозастар ажалдан турар. Ол албан чери бугурулгө ажал- лынын канчаар чоруп турарын дүргөн көөр, хөгжүдөшкө- ныг участоктарга эргекчө чугула дуааны өй-шаанда чедир арганы берин, ажалга план бугулар бугурулгөшкыкы- га, адырларын болгон ажалдын түб-төс кууседиктеринин тода, деминг хөдөлгөргө, онаалдар кууседелин кон- трольдарында ийи берип турар.

Көзгө болгон совета бугурулгөи ажал-агыйын белидери- нын курааларын ажал улут болгон хой ажал хевир- ин. Ол курааларын чүтүлүг дилеп тывары болгон билидиг ажаллары көзгө ажал-агыйын өстүрүнине тем- пилирин улам дүргөдирин, беш чылдын онаалдарын че- дилешининг кууседирин хандылар.

И. ПЕТУХОВ.

(Төңүзү, Эгеиз 1-ги арында). Кызыл ажал чүтө кам- галап аш. Билим болгон улум улгатырар аес, ха- рын-даа нитилел хөгжүдө- анын болгон тайбынын эң күчүлүг фактору кылдыр хуулдурган болгон бис. Бис- тер коммунистер болгон со- циализм баа — коммуни- зм дөшөсө-биле боттары- ным салыктуу, угаан-мөдө- релерин болгон ажал-иш- холбаштарын бүтү кижилер эртек орунуусе хая көрүп- гөш, чагай сеткил ханыш- мынын болгон аас-кежикти- вини ботарын бары шыда- нис бис. Кижини угаан-мөдө- релерин болгон мага-болу- лун күжүн, дайынчы эрес- дилим болгон күш-ажылы- дерин додуу-биле ботын не- геп турган ол демисе үнө- ле ситерин биле ботер ма- талды болгон шаңналарын- да эрелерин турган бис. Бис-

тер мичаа чүрөктерини ку- аел-соруун бугулар, боттары- выстың эрге-хөгжөдөрүнине- ти мөдөш билгеш, ычпаар демисеип турган бис. Бис- терин Маркстын болгон Ле- нинин биске дамчыдып бер- ген өйдү-улут өшкөш идеяла- ры, Коммунист партия бол- гон бистин улуту биске ай- тып берген улут-чагай ачис сорулгалары бугулар баш- тап чораш. Ычанганш ол бү- гүгө холбаштыр үнө- лүг, шаңналар тыныс- чан болза, ийи дагыр аас-кежиктиг болурун шуут-ла ажал-биле чугалаар мен. Ол дээрге, демисеип болгон ажалдан чорашым хараадагыч аес болганы ол- дур. Ол дээрге, сөд партия таланы-биле сорагитерин- ниң, ажал таланы-биле сөд ажал-дүмалындарын, улус- туң сөзгө идгелерин хандыг-

бир черге-биле шынамын- ыр шыдааны ол-дур. Социалист болгон күрү- нең дээр шаңналын меңзө тыныскамын улут алдары болгон белек үнелел-даа мөдө кижигүн бош турарын партияга — Ленинин партия- нын бааа бүрүнү-биле ха- ладиле биле Болгариянын ажалы бугу таланы чошпу- ланкышынын дөш, найырал- ды болгон кады ажалдагыл- ганы билишканы дөш, соци- ализмдин болгон коммунизм- ниң эрге-ажыктары дөш, амгы үнелг револютуг бүт- ле күштерин сыйы каттыш- тырар дөш Совет Эвилели моон-даа сонаар эргежөк чу- гула чүдүлгөи кылдыр апаа- рын эргим эң Кижик Силер- ге болгон эргим болгон ажал- дүмалар, ситерини шуут- нөргө бо шынамын дүлөш ап тура бугурулгөи күзөш тур мен.

Болгон тайбынын билишканы- ырын хөгжөдө бистинг үр- үнелелгиди кады ажалдымын бели-биле үнелерин ол-дур. Бо хире улут болгон хир- дүлүг шаңна-белек хары- салгалыг болурунун демдө- рү. Мылдыг шынаал хойну дагыдыр турар. Совет Эви- лели биле Болгариянын ажалы бугу таланы чошпу- ланкышынын дөш, найырал- ды болгон кады ажалдагыл- ганы билишканы дөш, соци- ализмдин болгон коммунизм- ниң эрге-ажыктары дөш, амгы үнелг револютуг бүт- ле күштерин сыйы каттыш- тырар дөш Совет Эвилели моон-даа сонаар эргежөк чу- гула чүдүлгөи кылдыр апаа- рын эргим эң Кижик Силер- ге болгон эргим болгон ажал- дүмалар, ситерини шуут- нөргө бо шынамын дүлөш ап тура бугурулгөи күзөш тур мен.

СЭКП ТК болгон Совет ча- ык-даа тайбынын болгон де- легетин ажал чок чорукту билишканынын чүтүлүгү моон-даа сонаар ычпаар ту- русту болгон билиш-биле чоролар, совет чылдыра де- лелг хараадагыч чөд ажал- анын таарымчалыг өскө- рилгелерин билишканын те- дил алыр дээрине бугурун болур силер.

Мендир чүу хамааржырыл- дөр болза, ол өндүр-улут элис сорулгалар дөш дем- селге күжүмү харамнанма- зымын силерге бугурун тур мен.

Болгариянын Коммунист партиясынын Топ Комитети- ге, Болгария Улус Республи- канын Күрүш Чөвүлелине болгон Министрлер Чөвүлели- ге мен белек-биле үнө- лөш дөш бааа менсө байыр чордир бугу болгон эштерге чагай сөстөрүн болгон эи-па-

«ХҮНДҮЛҮЛДИН ДЕМДЭЭ» ОРДЕН-БИЛЕ

(Төңүзү, Эгеиз 1-ги арында). Херек Авадичев Ады- оол — Бай-Тайга району- нун «Түткэ» колхозунун хой- жуу.

Уруу-оол Донгакан Вадим — Улут-Хем районунун «Жа- нов» атыг колхозунун хой- жуу.

Борбай Сапчат-оолова Куулар — Ошур району- нун «Коммунизм» орук кол- хозунун хойжуу.

Данаа Барымаева Куу- лар — Чөөн-Хемчик район- нун «Октябрь 30 чылы» кол- хозунун хойжуу.

Дарымаа Орусова Куу- лар — Чөөн-Хемчик район- нун «Октябрь 30 чылы» кол- хозунун хойжуу.

Чимба Тугу-оолович Куу- лар — Барыма-Хемчик район- нун «Шкспэр» колхозунун хойжуу.

Ыраа Моңгушова Мандыт — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун саанчы.

Кок-оол Евралович Маны- кай — Кара-Хаак колхоз- нун хойжуу.

Данаа Оорнакович Бир- ний — Ошур району- нун «Кызыл тукар» колхозунун хойжуу.

Донгак Маамыкович Биче- оол — Монгун-Тайга район- нун «Малчы» колхозунун хойжуу.

Василий Балчинович Вурбо — Ошур району- нун «Торгалы» колхозунун партком сек- ретари.

Федка Ефимович Берини- ла — Наа-Хем району- нун «Тилелгө» колхозунун саан- чы.

Валентина Михайловна Гаврилова — «Юк-Тей» сов- хозтун кол зоотехник.

Иван Павлович Гончарюк — Улут-Хем району- нун «Түткэ» колхозунун дирек- тор.

Дамды-оол Давидович Дамтай — Эрин району- нун «Чая орук» колхозунун хой- жуу.

Владимир Самбуевич Дам- даа — Эрин району- нун «Чая орук» колхозунун хойжуу.

Емму Павлович Даму- рун — Тес-Хем району- нун «Чодураа» колхозунун хойжуу.

Уйун-оол Дордуювич До- муру — Тес-Хем району- нун «Чодураа» колхозунун дар- гак.

Ады-оол Бокташевич Дон- ган — Бай-Тайга району- нун «Мурнакты» колхозунун хой- жуу.

Доскан Байырович Донган — Чөөн-Хемчик району- нун «Тыва» колхозунун хойжуу.

Болат-оол Донгаканович Дун — Ошур району- нун «Торгалы» колхозунун ийек кадарчы.

Анна Александровна Заха- рова — Бин-Хем району- нун «Кызыл тарачын» колхозу- нун саанчы.

Фатима Макаровна Зверева — Таңды району- нун Тока ат- тыг колхозунун директор.

Комбу Чыргалович Иргит — Монгун-Тайга району- нун «Мө- ген-Бурен» колхозунун хой- жуу.

Хемчик Чыргалович Иргит — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун ийек кадар- чы.

Николай Ондарович Кара- оол — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун ийек кадарчы.

Анай-оол Оркуш-оолова Кара-Сал — Чөөн-Хемчик району- нун «Болшевик» колхозунун хойжуу.

Дмитрий Семенович Квалин — «Сунпак» совхозтун ийек кадарчы.

Сурганчи Вадимович Кү- жүт — Бин-Хем району- нун «Кызыл тарачын» колхозу- нун бугаа ажалчы.

Херемзаа Хуракович Кү- жүт — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун хойжуу.

Чак — Таңды району- нун «Тилел- гө» колхозунун саанчы.

Чима Чимчинович Салчак — Кара-Хем району- нун «Кызыл тукар» колхозунун ийек кадар- чы.

Отур-оол Оюнович Санды- оол — Тес-Хем району- нун «Тес-Хем» колхозунун чыгычы.

Инокентий Донгаканович Сал- чы — Улут-Хем району- нун «Күн-ажылдыг хосту» сов- хозунун хойжуу.

Андрей Байкарович Со- лунам — Улут-Хем району- нун «Х Улут хурал» колхозунун хойжуу.

Калдар Сыргыт-оолова Су- ге-Мадыр — Бай-Тайга рай- онунун «Тээли» колхозунун хойжуу.

Александр Хопуева Сүр- оол — Улут-Хем району- нун «Ак-Турук» колхозунун хойжуу.

Борис Назырович Тамаа — «Тере-Хая» колхозунун ийи бри- гадалыг бригадир.

Барымаа Толопонова То- галаан — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун хой- жуу.

Далгар Кембуева Херек — Барыма-Хемчик району- нун «Терек» колхозунун хойжуу.

«Барык» колхозунун саанчы- ны — Бин-Хем району- нун «Саян» колхозунун саанчы.

Дадар-оол Михайлович Ча- гар-оол — Таңды району- нун «Россия» колхозунун ийек кадарчы.

Александр Васильевич Чам- бай — Бин-Хем району- нун «Саян» колхозунун саанчы.

Чигит-оол Удмбарович Мамаев — Улут-Хем району- нун «Х Улут хурал» колхозунун хойжуу бригаданын бригадир.

Дадар-оол Донгаканович Хо- руу — Улут-Хем району- нун «Жадов» атыг колхозунун саанчы.

Сат Балбан-оолович Чанчы — Улут-Хем району- нун «На- йырал» колхозунун хойжуу.

Тасия Пименова Чашина — Таңды районда Көзгө ажал-агый дүржүлгө стан- циянын бугаа ажалчы.

Михаил Тувен-оолович Чи- би — Бин-Хем району- нун «Өк» колхозунун хойжуу.

Сергей Чамырынович Ша- тар-оол — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун хой- жуу.

Летчик Суудаева Шырпа — Тес-Хем району- нун «Тес-Хем» колхозунун саанчы.

«Түткэ» 25 чылы сов- хозта профивелдиг ажал- чын комитетинин даргакы. Маадов Хабаева Хомуш — Бай-Тайга району- нун «Мур- накты» колхозунун хойжуу.

Александр Сандакович Хо- ленич — Улут-Хем району- нун «Х Улут хурал» колхозунун хойжуу бригаданын бригадир.

Дадар-оол Донгаканович Хо- руу — Улут-Хем району- нун «Жадов» атыг колхозунун саанчы.

Сат Балбан-оолович Чанчы — Улут-Хем району- нун «На- йырал» колхозунун хойжуу.

Бадый Чомбукович Шокар — Тес-Хем району- нун «О.Шы- наа» колхозунун хойжуу.

Селин Түшүевич Шою- нава — Улут-Хем району- нун «Түткэ» 25 чылы колхозунун хойжуу.

Виктор Иванович Шубия — Бин-Хем району- нун «Саян» колхозунун сүт-бараан ферманын эргекчи.

Кудгаа Шырпаович Шы- рапай — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун хой- жуу.

«Най-ырал» колхозунун хойжуу. Тасия Пименова Чашина — Таңды районда Көзгө ажал-агый дүржүлгө стан- циянын бугаа ажалчы.

Михаил Тувен-оолович Чи- би — Бин-Хем району- нун «Өк» колхозунун хойжуу.

Сергей Чамырынович Ша- тар-оол — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун хой- жуу.

Летчик Суудаева Шырпа — Тес-Хем району- нун «Тес-Хем» колхозунун саанчы.

«КҮШ-АЖЫЛЧЫ ШЫЛГАРАЛ ДЭЭШ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ

— Бин-Хем району- нун «Өк» колхозунун ийек кадарчы.

Данил-Бек Чендакович Монгун — Барыма-Хемчик району- нун «Дөң-Терези» сов- хозунун ийек кадарчы.

Ошук Уйгу-оолович Монгун — Чөөн-Хемчик району- нун «Чы- раа-Бажы» колхозунун ийек кадарчы.

Даш Кировович Очанмай — Улут-Хем району- нун «Най-ырал» колхозунун хойжуу.

Алажик Сусуебенова Он- дар — Чөөн-Хемчик райо- нун Ленин аттыг колхозунун сүт-бараан ферманын эрге- лекчин.

Майя Увангуровна Оюн — Таңды району- нун Тока аттыг колхозунун саанчы.

Черик-кыс Кенден-оолова Оюн — Таңды районда Көзгө ажал-агый дүржүлгө стан- циянын саанчы.

Дамбай Самбай-оолович Салчак — Бай-Тайга райо- нун «Кара-Хал» колхозунун хойжуу.

Кай-оол Белек-оолович Сал- чак — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун кол зоо- техник.

Оранский Максимович Самба — Кызыл хоорай Советинин «Тере-Хал» колхозунун чы- гачы.

Кукет Кара-Хунаева Су- лаалай — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун саан- чы.

Гелия Спиридоновна Фелос- кина — Улут-Хем району- нун «Күн-ажылдыг хосту» сов- хозунун бугаа ажалчы.

Долгай Нордатовна Херте- к — Монгун-Тайга району- нун «Мөген-Бурен» колхозунун колхозчу.

Оргучук Шагаланович Хер- тек — Бай-Тайга району- нун «Мурнакты» колхозунун хой- жуу.

Сенилбаа Абгакаева Хола- лар — Чөөн-Хемчик району- нун «Чыраа-Бажы» колхозунун саанчы.

Бичиней Матпаева Хо- мушук — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун хойжуу.

Домбато Табасович Хомуш- ку — Бин-Хем району- нун «Өк» колхозунун хойжуу.

«КҮШ-АЖЫЛЧЫ ЭРЕС-МААДЫРЛЫГ ЧОРУК ДЭЭШ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ

Мария Семеновна Алексен- ко — Бин-Хем району- нун «Хал- ды» колхозунун бугаа ажалчы.

Анчмаа Санчинова Бадар- чы — Эрин району- нун Ленин аттыг колхозунун хойжуу.

Шуут-оол Кыргызович Биче- оол — Улут-Хем району- нун «Күн-ажылдыг хосту» сов- хозунун хойжуу.

Анна Крестяновна Болот — Таңды району- нун ССРЭ-нин 50 чылы атыг колхозунун бугаа ажалчы.

Бала-оол Сааевич Борган — Монгун-Тайга району- нун «Малчы» колхозунун хой- жуу.

Александр Тарбадавич Дам- ды-оол — Бин-Хем району- нун «Халды» колхозунун хойжуу.

Александр Самданова До- лума — Барыма-Хемчик райо- нун «Барык» колхозунун хой- жуу.

Кандидатка Санчинова Донган — Ошур району- нун «Коммунизм» орук колхозу- нун хойжуу.

Александр Мадышева Доспан — «Сунпак» совхозтун ийек кадарчы.

Анай Бурбуева Иргит — Чөөн-Хемчик району- нун «Болше- вник» колхозунун саанчы.

Александр Балбарович Кар- ма — Тес-Хем району- нун «Тес-Хем» колхозунун хойжуу.

Серенот Хертекович Кок — Бай-Тайга району- нун «Мур- накты» колхозунун хой- жуу.

Виктор Дмитриевич Кури- тов — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун ди- ректор.

Сергэ Чаналдыгович Куу- лар — Барыма-Хемчик райо- нун «Шкспэр» колхозунун хой- жуу.

Тугу-оол Болду-Хулаевич Куулар — Шкспэр колхоз- нун «Коммунизм» орук колхозу- нун хойжуу.

Анна Александровна Лопи- нова — Кара-Хем району- нун «Коммунизм» орук колхозу- нун саанчы.

Бадлан Сатчинович Луа- жу — Току району- нун «Тоо- ра-Хем» колхозунун хой- жуу.

Виктор Чанкович Мактар — Улут-Хем району- нун «Ак-Турук» колхозунун хойжуу бригаданын бригадир.

Доржук Бэдин-Хөвөвич Монгун — Таңды району- нун «Шамбалыг» колхозунун хой- жуу.

Минис Шырпаович Мон- гун — Барыма-Хемчик райо- нун «Шкспэр» колхозунун саанчы.

Шорп-оол Комбуштаевич Монгун — Чөөн-Хемчик райо- нун «Чыраа-Бажы» колхозунун сүт-бараан ферма- нын эргекчи.

Алихан-оол Мөңд-Байырович Ооркан — Чөөн-Хемчик району- нун «Искра» колхозунун хойжуу.

Сенялдаа Сундуева Оор- жак — Чөөн-Хемчик райо- нун «Искра» колхозунун хой- жуу.

Хеймерек Бадиева Ондар — Чөөн-Хемчик району- нун «Октябрь 30 чылы» колхозу- нун хойжуу.

Мария Гавриловна Руко- суева — «Юк-Тей» совхозтун күш ажалчы.

Иван Селингович Сала- Эрин району- нун «Мөрен» колхозунун хойжуу.

Аалым-Херел Донгаканович Санчи — Ошур району- нун «Торгалы» колхозунун хойжуу.

Сотпа Сокунуович Сотнам — Эрин району- нун Ленин аттыг колхозунун хойжуу.

Белек-Байыр Былачыевач Сотпа — Чөөн-Хемчик райо- нун «Чыраа-Бажы» колхозу- нун чыгычы.

Вячеслав Сарыг-оолович Толдарт — Кара-Хем району- нун «Тилелгө» колхозунун ийек кадарчы.

Бадар-оол Сааевич Тумат — Ошур району- нун «Торгалы» колхозунун хойжуу.

Марсук Чамз-Суевач Учурап — Эрин району- нун «Мөрен» колхозунун хой- жуу.

Марты-оол Идгелович Хаажик — Кара-Хем райо- нун «Совет Тыла» колхозу- нун ийек кадарчы.

Шойдан-оол Хампакович Холапай — Улут-Хем райо- нун «Терек» колхозунун хойжуу.

«КҮШ-АЖЫЛЧЫ ШЫЛГАРАЛ ДЭЭШ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ

Тамара Балчинова Болдуу — Улут-Хем району- нун «Х Улут хурал» колхозунун саанчы.

Корей Павлович Берисенко — Кара-Хем району- нун «Ле- нин орук» колхозунун ийек кадарчы.

Раиса Петровна Гаушова — Бин-Хем району- нун «Саян» колхозунун саанчы.

Орус-оол Балчинович Джиги- таа — Тес-Хем району- нун «Ак-Эрик» колхозунун хойжуу.

Анабай Одай-Сюроновна Донган — Ошур району- нун «Коммунизм» орук колхозу- нун хойжуу.

Серен-оол Эзир-оолович Донган — Чөөн-Хемчик райо- нун «Болшевик» колхозунун хойжуу.

Александр Ондуканович Дос- тук — Улут-Хем району- нун «Ак-Турук» колхозунун хой- жуу.

Михаил Чамзырынович Дө- не — Улут-Хем району- нун «Түткэ» 25 чылы колхозунун ийек кадарчы.

Кыдыл-оол Сант-оолович Ду- дупей — Кара-Хем району- нун «Бурнулар» колхозунун ийек кадарчы.

Арина Чычановна Иргит — Бай-Тайга району- нун «Бай-Тайга» колхозунун хойжуу.

Дамбай Юлдуз-оолович Иргит — Таңды району- нун «Россия» колхозунун ийек кадарчы.

Хая Донгаканович Кенден — Улут-Хем району- нун «Жадов» атыг колхозунун хойжуу.

Кара-кыс Бартаева Кеней — Тес-Хем району- нун «Ак-Эрик» колхозунун хойжуу.

Николай Герасимович Коро- бейников — Тес-Хем райо- нун «Коммунизм» орук колхозу- нун ийек кадарчы.

Андрей Максимович Кунчин — Кара-Хем району- нун «Кызыл тукар» колхозунун хойжуу.

Аргыч Самбуевич Куулар — Ошур району- нун «Кызыл тукар» колхозунун хойжуу.

Бакыт Мугур-оолович Куу- лар — Кара-Хем району- нун «Совет Тыла» колхозунун хойжуу.

Дыргыт-оол Сергеевич Куу- лар — Чөөн-Хемчик району- нун «Октябрь 30 чылы» колхозу- нун ийек кадарчы.

Көк-оол Сарыг-оолович Куу- лар — Ошур району- нун «Кызыл тукар» колхозунда комсомол ор- ганизациянын секретари.

Машак Чодак Хуваевич Куулар — Чөөн-Хемчик райо- нун «Октябрь 30 чылы» колхозунун хойжуу.

Чамзыры Биче-оолович Куу- лар — Таңды району- нун «Ком- мунизм» херел» колхозу- нун сүт-бараан ферманын бригадир.

Чыбак Биймаржыкова Куулар — Чөөн-Хемчик райо- нун «Болшевик» колхозунун саанчы.

Степан Тараевич Лапар — Улут-Хем району- нун «Терек» колхозунун хойжуу.

«КҮШ-АЖЫЛЧЫ ШЫЛГАРАЛ ДЭЭШ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ

— Бин-Хем району- нун «Өк» колхозунун ийек кадарчы.

Данил-Бек Чендакович Монгун — Барыма-Хемчик району- нун «Дөң-Терези» сов- хозунун ийек кадарчы.

Ошук Уйгу-оолович Монгун — Чөөн-Хемчик району- нун «Чы- раа-Бажы» колхозунун ийек кадарчы.

Даш Кировович Очанмай — Улут-Хем району- нун «Най-ырал» колхозунун хойжуу.

Алажик Сусуебенова Он- дар — Чөөн-Хемчик райо- нун Ленин аттыг колхозунун сүт-бараан ферманын эрге- лекчин.

Майя Увангуровна Оюн — Таңды району- нун Тока аттыг колхозунун саанчы.

Черик-кыс Кенден-оолова Оюн — Таңды районда Көзгө ажал-агый дүржүлгө стан- циянын саанчы.

Дамбай Самбай-оолович Салчак — Бай-Тайга райо- нун «Кара-Хал» колхозунун хойжуу.

Кай-оол Белек-оолович Сал- чак — Бай-Тайга району- нун «Тээли» колхозунун кол зоо- техник.

Оранский Максимович Самба — Кызыл хоорай Советинин «Тере-Хал» колхозунун чы- гачы.

Кукет Кара-Хунаева Су- лаалай — Улут-Хем району- нун «Улут-Хая» колхозунун саан- чы.

Гелия Спиридоновна Фелос- кина — Улут-Хем району- нун «Күн-ажылдыг хосту» сов- хозунун бугаа ажалчы.

Долгай Нордатовна Херте- к — Монгун-Тайга району- нун «Мөген-Бурен» колхозунун колхозчу.

Оргучук Шагалан

СӨСТҮҢ ДЭЭШТИИ

Коммунист И. Кудряев беседалары, мыктыр помчулгалары доктаамаал турдуп, күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Беседалар берилген партия агитаторлары төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Беседалар берилген партия агитаторлары төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Беседалар берилген партия агитаторлары төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Беседалар берилген партия агитаторлары төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Беседалар берилген партия агитаторлары төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Амгы тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Амгы тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Амгы тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

ДУЖУТ АЖААП АЛЫШКЫНЫҢ ҮЕЗИНДЕ БЕСЕДАЛАР

Чурттуу бүгү булуңнарында дүжүт ажаап алымшыны чорутуу турар. Агитаторлар болгаш политинформаторлар болгаш ажилдары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Чурттуу бүгү булуңнарында дүжүт ажаап алымшыны чорутуу турар. Агитаторлар болгаш политинформаторлар болгаш ажилдары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Чурттуу бүгү булуңнарында дүжүт ажаап алымшыны чорутуу турар. Агитаторлар болгаш политинформаторлар болгаш ажилдары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

Тараа ажаап алымшыны бачым күш-ажымты демсепте ажилыштылар хей-адын сорук кирген турар. Танды районда СССР-ниң 50 чылы аттыг совхозта партия организациязыны дүрүлүгү агитаторларын бирөөн Иван Иванович сөзүмүчү ажилдар төлөөлө хову турлагалары агитаторларын хей-адын сорук кирген турар.

ТОСКУ БЕШ ЧЫЛДЫҢ ШИИТПИРЛИГ ҮШКҮ ЧЫЛЫНДА

Ферманың чедишкени

Мал ажылының продуктуларын бүдүрүм болгаш бөлөткөдөн көздөмө дээш мал ажылдакчыларын. Бүгү-эвиле социалист чарымына киришпешкен, Бий-Хем районда Ленин орденин «Кызыл тараачын» совхозун Туран сүт-барзан ферманын коллектив тосун беш чылдың шийитпирлиг үшкү чылынын эртен сес айларында эрестиг амылдаан.

Ферманың ажил-инчилеринин өстүзүндө социалист чарышты эки организастаан. Ол эки түнчелди берген. Беш чылдың сес айларында ферма 1270 тонна сүтү бүдүрүргүш, ону 200 тоннага амыр күүсеткен. Ул ферма коллектив беш чылын күрүгө 320 тонна сүт сазарының чыл панын сентябрының баштайгы хүнеринде күткөстөш, планна амыр сүт сазарын үгүлүчүлүк турар.

Бүгү-эвиледе социалист чарымына соруу кирген саянчылар эртен сес айларда сазар икек бүрүзүндө 1973 литр сүтү сазар, эртен чылдың өл үези-биле деңгээрге сүт саздызын көздөткөн.

1965 чылдан эгелеп саянчылар Анна Александровна Захарова социалист чарышты.

рышпа шылгаар, эртен сес айларда сазар икек бүрүзүндө 2514 литр сүтү сазар, эртен чылдың өл үези-биле деңгээрге сүт саздызын көздөткөн.

Ол ышкаш мурнакчы саянчылар Галина Ивановна Хайдыбай, Александр Власовна Ночина олар икек бүрүзүндө 2491—2372 литр сүтү сазар, социалист чарышты мурнуку оорунда чоруп турарлар.

Ферма коллективинде анык саянчыларын одуруу база өскөн. Чикээ, 1965 чылдан бээр саянчылар Лиза Шынабай, немсөмолчу Комбу Дозурныс, немсөмолчу Наталья Юргит олар солунчу саянчылар болуп амылдаан, сүт бүдүрүм көздөмө дээш боттарының биче эвес үлүг-хуузын кирип турар.

А. КУМАЯН.
ЧУРУНТАРДА: ферманың мурнакчы саянчызы Г. ХАЙДЫБАЙ, ферманың эргеленчизи Д. ДОРНИН биле мурнакчы саянчы А. ЗАХАРОВА олар.
С. ФЕОТИСТОВТУҢ фотолары.

УЛАМ ЭКИ АЖЫЛДААР

Ал-Довурактың амыдырал хандырылга комбинатының коллектив бердинген планын ооналдарын күткөдөш дээш социалист чарышты пехтер болгаш тус-тус кижилерин аразында дээштиг организастаан. Социалист чарышты түнчелерин айткан хуусааларында үдүрүш, бүдүрүш хуулында чедишкенин демделеп, четиштерин үнүп келген чылдаганын тодарткан, ону тайладынын хемчеглерин ай турар. Ол багыт эвес түнчелерин берип келген.

Амдырал хандырылга комбинаты ийги кварталда эки көртүгүлери чедишкен, республика ийги черин ээледе. Эртен сес айларда 116,6 муң рубльдин продукт

циязын бүдүрүргүш, 118,4 муң рубль чедиш, планын 102,1 хуу күткөстөш.

Комбинаттың пехтер аразында социалист чарышты бирги черин чик платё даараар пех ээлеп турар. Оон даарааның ооналдарын 106 хуу боттадырган. Даштын хен даараар пех ийги черин ээлеп.

Бүдүрүш черинде мурнакчы даарааның планын саны доктаамаал өтүп турар. Оларын бирээниң чик платё даараар пехте Л. К. Сенескоованы хамарыштырып болур. Даарааның он амыр чылда амылдаан, байлак туржуганы өрткөн алган. Лидия Каровна өрткөн сес айларын планын 110 хуу күткөстөш. Даштын хен даараар пехте Лидия Каровна.

Республика эмилгениң коллектив сазым, күсүк хову ажилдарының үезинде көздөш ажил-инчилеринге медицина дуузын чедиш дээш эмчилерин тускай бригаданы үнүшкүчүн доктаамаал организастаан турар. Ол үнүшкүчүр үезинде көздөш эмчилерге медицина-методиктиг дуузын көргүзүлгөндө амыр, хову ажил-инчилериниң ортузунда сайтар-профилатика ажилы чорудуп, херек болганда эмчилер дүргөн дуузын чедиш, чоңун кадым камгаларында боттук сазымны кирип келген.

Эмчилер бригаданы эртен чылдан бээр ол үнүшкүчүр үезинде амбулатория алды муң амыр, эмилгеге дөрт муң амыр амыр улустарын ийилчип, консултация бергенер. Район эмчилеринга 4 семинарын эртен чуртукчы чоңа 119

лекцияны кылган. Бригаданың кезер эмчилер амыр кижилерге 48 кезишкени кылган. Эмилге коллективиниң сазым, күсүк хову ажилдарының үезинде хову турлагаларына тускай үнүшкүчүр эмилгелерин республика эмилгелерин амыр эмчилер. Үнүшкүчүр бригаданың комсомол-аппараттарына тургустунган. Эртен чик хову ажилдарының үезинде республика эмилгелеринге комсомол-аппараттарының секретары А. П. Трапезникова баштап эмчилерге «Көк-Тей», «Сукпак», «Кара-Хаак» советтарын хову турлагаларына баргаш, тараа-жылдарга лекция, беселени кылган, механизаторларын чурттар черлерин, столоваларын санитарыг байлаан.

Эмчилер бригаданы эртен чылдан бээр ол үнүшкүчүр үезинде амбулатория алды муң амыр, эмилгеге дөрт муң амыр амыр улустарын ийилчип, консултация бергенер. Район эмчилеринга 4 семинарын эртен чуртукчы чоңа 119

КЫШКА БЕЛЕТКЕЛ

Амдырал хандырылга министерствонун чанында бот-оруга-чарыгалыг септелге тулук уластуу тургустунган бээр үр болган. Иччала-даа кыска үезин дүргүзүндө ботунуң шалып ажил-херээ-биле чоңун хуудушкени чаалап алган. Бистин бригаданың көздөмө дээш чуртукчылардан болгаш албан организацига, бүдүрүш черлеринде кирген чыгыг бугаар капитал септелге кылып турар.

Амгы үезе чамдык албан черлериниң кыска үдүр капитал септелгени, оон бугушкунуң, малгаштаашкын, чугайлашкын чорудуп турар бис. Шетиникин-Кравченко күдүмүзүндө бир кылды бажынын септелгени сентябрь эезинде кылып чиргеш, чоокку хүнерде бүрүн дозук, чыгышчыларынга эки шынардыг кылдыр туржугага белеткен тур бис. Бо чай дүргүзүндө бистин үш-ае кижилер составын бичин бригаданың дөрт албан черинин контораның, 6 хире чуртталга бажынын капитал септелгени, оларын бүрүн шеверлешкенин чурткан бис. Илангы өөрүм уруглар-биле пазы чоокта чач септен доосканымы сазым даараар мастерскаянын бажынын септелгени комиссия тергени эки деп санаан. Ботунуң кады амылдаан турар өөрүм шутуктур-маллар Валентина Ивановна Зюлкова, Александр Игнатевна Базуева олар-биле калы бис. О септелгени эки чурткан дээш септелге тулук уластуугундан шалнап кылдыр немеле ашканы база алган бис.

Кыш улаас келер. Соок дүжүргө чедиш үр эвес үе арткан. Иччала-даа бистин бичин септеги коллективинге албан, организациа черлеринин, бүдүрүш черлерин болгаш чуртталга бажындарының кыска үдүр септелгени кылдыч бүрүн дозук чыгыг бугаар кыска чогуур ажилдарымыг бүрүн дозук дээш бугу күжүгүсү мөөнөн турар бис.

Бистин септелге тулук уластуугун дөрт бригаданың аразында калбарган социалист чарышка киришпешкен, боттарымыска алган хулаалегениг чыл төңгүзүгө чеди бир ай бурунгаар бүрүн дозук деп бедиткен хулаалегенис ээ болуп шыдар бис.

Мария МАМАЕВА, септекилер бригадирин.

ЭМЧИЛЕР ХОВУ ТУРЛАГАЛАРЫНДА

Эмчилер бригаданы эртен чылдан бээр ол үнүшкүчүр үезинде амбулатория алды муң амыр, эмилгеге дөрт муң амыр амыр улустарын ийилчип, консултация бергенер. Район эмчилеринга 4 семинарын эртен чуртукчы чоңа 119

Эмчилер бригаданы эртен чылдан бээр ол үнүшкүчүр үезинде амбулатория алды муң амыр, эмилгеге дөрт муң амыр амыр улустарын ийилчип, консултация бергенер. Район эмчилеринга 4 семинарын эртен чуртукчы чоңа 119

хыял, ховуда амылдап турарларын кадым хайгааран. Бо хүнерде советтарын, колхозтарын хову шөдөрлөгө тара, ажаап алымшыны ажилыштылар үезе. Хову ажил-инчилеринин ортузунда эмилге-профилатика ажилы уламчылап, үнүшкүчүр уламчылап турар.

А. ГОНЧАРЕНКО, республика эмилгениң кол эччилерин оралакчы.

ХООЙЛУ БОТТАНЫШКЫНЫ КАВДЫГЫЛ?

«СССР-де ажилыч чоннар депутаттарынын Советтеринин депутаттарынын эрге-хулаалегеринин дугайында» СССР-ниң Хоойлуу депутаттарга уугу эргелерин Магаданы, оларын харыскалгын улам бедитип турар болгай.

Бо хоойлуу күсүдөр талаа-биле Тыва автотранспорт эргелелин болгаш Тываның каттыккан авиатранспортунин (уудукчулары А. С. Көшкөр, В. И. Лавренко) коллективтери кайчаар амылдап турары? СССР-ниң, РСФСР-ниң, Тыва АССР-ниң Дээш Советтеринин болгаш чер-чер Советтеринин депутаттарынын орукка халас чорутуурун дугайында дуушарларын үстүндө коллективтерин уудукчулары тус-тузунда үндүргөн. Ону күсүдери-биле айткышчыларын районнарда автотранспортунин, авиатранспортунин начальнигтерине чоруткан. Хоойлуу ажилчыларга, инженер-техниктиг ажилчыларга, чылаачыларга, ууду кассирлерге таныштырган.

Ал-Довурак, Кызыл, Шагаан-Арыг, Чалдара хоорай-ларын автотранспортунин, Кызыл аэропортуунин вокзалында депутаттар өздөлдөр тургустунган. Депутаттарга билетти ээлчег чокка берип, халас дажылгаар дугайында динидагыны өскүч черлерге азып чарлаан. Итиниз-биле депутаттарын дажылгаар ажил агаар транспортунин сөөлү үезде өкжон. Бо чылдың чели айларында СССР-ниң, РСФСР-ниң, Тыва АССР-ниң Дээш Советтеринин 44 депутатинин самолётка, 190 депутатинин автотранспортка халас дажылгаан болуп турар.

Иччала-даа чазактын чаз Хоойлуу республиканын автотранспортунин агаар транспортунин бүдүрүш черлеринин күсүдүн турарында уугу четиштер бар. Бо дугайын чоокта чаз Тыва АССР-ниң Дээш Советтеринин Президиумунун хуураалыга үстүндө алаанымыс коллективтерин уудукчулары аштер Көшкөр, Лавренко оларын ийилгелерин тынч чугаалашкан демделген.

Тыва АССР-ниң Дээш Советтеринин Президиумунун 1970 чылдың июль 14-те болгаш 1972

